

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

Tab. 6. Tvarožná, „Za Školou“. Suroviny.
Tvarožná, „Za Školou“. Raw materials.

Suroviny – Raw materials	n	%
silicity typu pazourku – flint-like silices	20	10.4
křídový spongiový rohovec – Cretaceous spongolite chert	84	43.5
rohovec typu Krumlovský les – Krumlovský les-type chert	81	42.0
radiolarit – radiolarite	2	1.0
neurčeno – not identified	6	3.1
celkem – total	193	100.0

Tab. 7. Tvarožná, „Za Školou“. Technologie.
Tvarožná, „Za Školou“. Technology.

Technologie – Technology	n	%
nástroj – tool	7	3.6
připravená surovina – prepared raw material	1	0.5
jádro – core	9	4.7
čepel – blade	10	5.2
zlomek čepele (l < 2š) – broken blade (l < 2w)	13	6.7
ústěp – flake	88	45.6
zlomek – fragment	53	27.5
místně retušovaný artefakt – partly retouched artifact	2	1.0
mikroodštěpky a mikrozlomky (< 1.5cm) – microchips and microfragments	10	5.2
celkem – total	193	100.0

M. Oliva (1987) publikoval na katastru Tvarožné celkem 9 nalezišť. Většina z nich je ovšem lokalizována na jižních svazích Drahanské vrchoviny, v severní části katastru obce. V souvislosti s nově prezentovanými nálezy stojí za pozornost lokalita při východním úpatí návrší Santon, ze které pochází mimo jiné úštěp s přípravou úderové plochy a retušovaná čepel (Valoch 1970, Taf. 1 : 6, 8).

Petr Škrdla, AÚ AV ČR Brno
Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Oliva, M. 1987: Revize paleolitických lokalit z východního okolí Brna (okr. Brno-venkov, Vyškov). PV 1984, 14-18.

Svoboda, J. 1994: The Upper Paleolithic Settlement of the Vyškov Gate: Regional Survey, 1988-1992. PA 85/2, 18-34.

Valoch, K. 1970: Paläolithische Funde von Jirkovické bei Brno (Mähren). Sborník J. Poulíkoví k šedesátinám, 11-13. Brno: AÚ ČSAV.

Summary:

A new Bohunician surface site within the Tvarožná cadastral territory, the „Za školou“ field (obr. 17), is described here.

The raw material spectrum (tab. 6) consists of Stránská skála and Krumlovský les type cherts supplemented by Cretaceous spongolite chert and radiolarite.

The technological spectrum (tab. 7) shows an increasing abundance of fragments (resulting from frost processes). The cores are often bidirectionally reduced and the Levallois flake negatives are visible on their frontal faces. Although a typical Levallois point was not found, a series of distal flake fragments suggests the distal parts of such artifacts (obr. 18:7-11).

The typological spectrum is composed of three endscrapers (obr. 18:1-3), a possible burin (obr. 18:4), a sidescraper (obr. 18:15), and two retouched blades (obr. 18:5, 16).

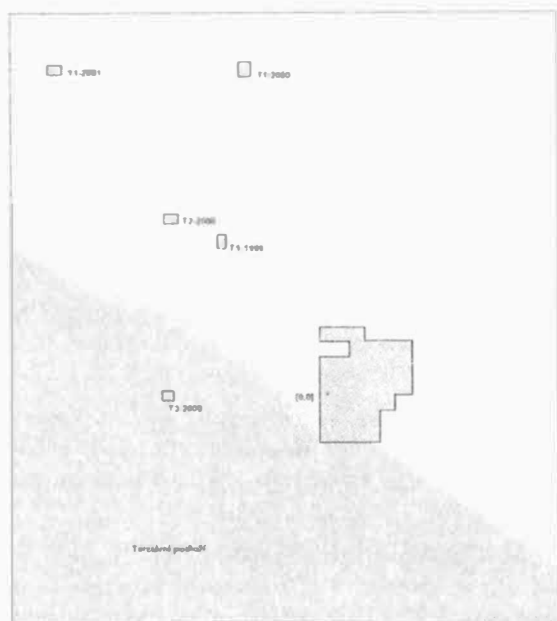
The collection shows a high degree of similarity with material from Bobrava Valley.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (k. ú. Jarošov u Uh. Hradiště, okr. Uherské Hradiště)
 Jarošov II. Gravettien – pavlovien. Sídliště. Zjišťovací sondáž.

V roce 2001 výzkum poračoval sondážemi v okolí lokality (obr. 21).

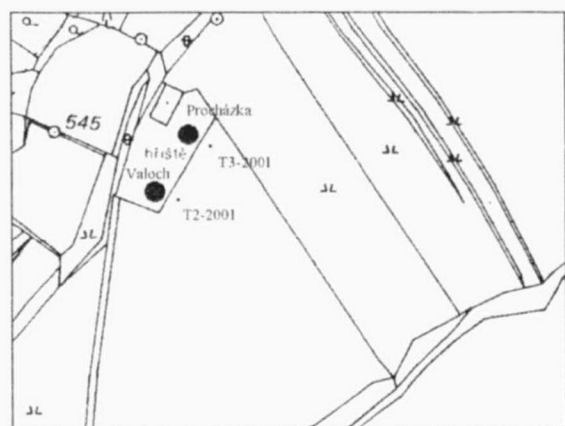
Sonda T1-2001. Sonda byla situována ve dně údolí, které vymezuje severní okraj lokality. Pod 40 cm mocnou polohou ornice, která obsahovala ostrohranné úlomky kongrecí uhličitánu vápenatého (CaCO₃) a střepy novověké keramiky, leželo souvrství přemístěných sprašových hlín s příměsí terciárního podloží. Od hloubky 95 cm byla tato poloha oglejená a v hloubce 200 cm byly zachyceny ojedinělé uhliky. Vrt do dna sondy zjistil pokračování identického sedimentu do hloubky 280 cm, kde narazil na pevnou překážku.

Sonda T2-2001. Sonda byla lokalizována ve svahu nad výzkumem K. Valocha (Seitl – Valoch 1998). Ornice, dosahující mociosti 40 cm, plynule přecházela do mocné polohy přemístěných sprašových hlín. V hloubce asi 200 cm následovalo šikmo ukloněné, velmi výrazné, ostré rozhraní s terciárními, modro-žlutými jíly.

Obr. 19. Jarošov II. Lokalizace sond v okolí sídliště.

Jarošov II. The location of trenches in the vicinity of the site.

Obr. 20. Jarošov II. Lokalizace sond v okolí sídliště.

Jarošov II. The location of trenches in the vicinity of the site.

Sonda T3-2001. Výkop byl situován ve svahu nad výzkumem R. Procházký (1983). Pod ornici, která dosahovala mocnosti 40 cm, probíhal horizont sprašové hlíny, který v hloubce přibližně 180 cm plynule přecházel do chaoticky sedimentované, svahovými procesy silně porušené a oglejené sprašové hlíny s vměstky tvořenými čistou spraší a gleji. V hloubce 200 cm byly zachyceny ojedinělé uhlíky. V hloubce 290 cm byla zachycena čistá spraš o mocnosti 40 cm. Následovala další přemísťená, oglejená a silně jílovitá poloha, která byla vrtem sledována až do hloubky 370 cm.

Vzorek uhlíků ze sondy T1-2000, z hloubky 190 cm analyzoval E. Opravil, který zjistil převahu borovice (posudek 1).

POSUDEK 1

Zpráva o určení zuhelnatělého dřeva z lokality Jarošov II, sonda T1-2000, hl. 190 cm

Pinus sp. (borovice)	14 zlomků uhlíčků
Pinus ? (borovice ?)	2
Picea ? (smrk ?)	1

RNDr. Emanuel Opravil, ČSc.

Kostel sv. Rocha, Jarošov I. Pozdní paleolit – mezolit (?). Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení: AÚ AV ČR Brno.

V prostoru aurignacké lokality Jarošov I. na vrcholu návrší lidově nazývaného Rochuz, byl nalezen ojedinělý artefakt štípané kamenné industrie. Jedná se o kombinované rydlo na příčné retuši vyrobené na zlomku čepele z nepatinovaného silicitu severské proveniencce (obr. 22). Artefakt je možno interpretovat i jako mikrojádro. Přestože v prostoru lokality je známo i neolitické osídlení (MMK), vzhledem k morfologii je možno uvažovat o pozdně paleolitické – mezolitické klasifikaci nálezu.

Nad cihelnou, „Podvršťa“. Pozdní paleolit – mezolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení: AÚ AV ČR Brno.

Na poli nad jarošovskou cihelnou [3682.65, 5441.85], v nadmořské výšce 225 m byl nalezen ojedinělý artefakt štípané kamenné industrie. Jedná se o klínové rydlo vyrobené na distálním zlomku čepele z nepatinovaného silicitu severské proveniencce (obr. 23). Artefakt je možno interpretovat i jako mikrojádro. Vzhledem k morfologii a s ohledem na absenci patiny je možno uvažovat o pozdně paleolitické – mezolitické klasifikaci nálezu.

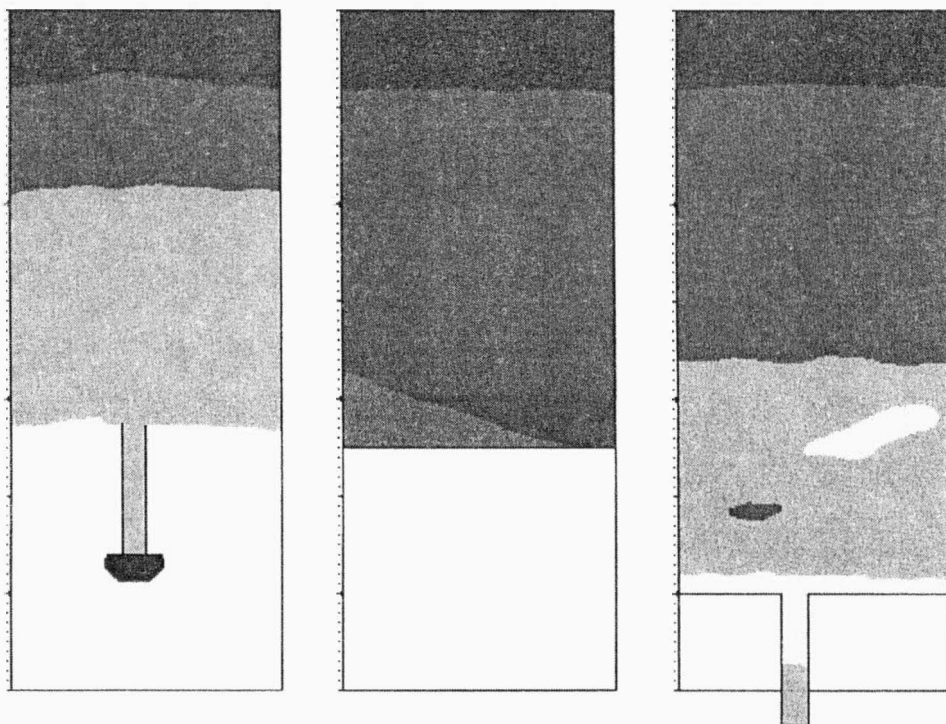
Petr Škrdla, AÚ AV ČR Brno

Summary:

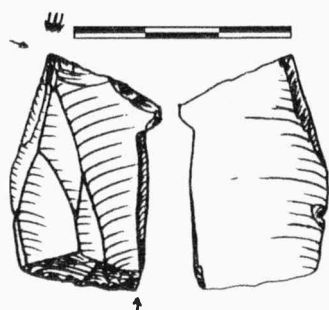
In 2001, excavations continued with trenches T1-2001, T2-2001, T3-2001 which yielded no archaeological material.

E. Opravil has analyzed the charcoal sample from trench T1-2000, and has documented the presence of pine.

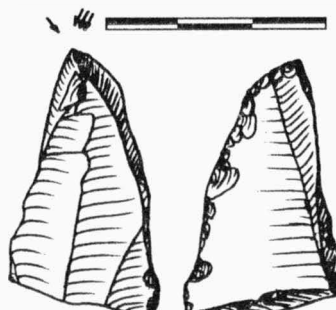
In addition, two possible Late Paleolithic – Mesolithic artifacts (burins), were also found during a surface survey within the cadastral territory of Jarošov.

Obr. 21. Jarošov II. Sondy T1-2001 – T3-2001 (zleva doprava). Stratigrafie.
 Jarošov II. Trenches T1-2001 – T3-2001 (from left to right). Stratigraphy.

Obr. 22. Jarošov I. Pozdněpaleolitický – mezolitický (?) artefakt.
 Jarošov I. Late Paleolithic - Mesolithic (?) artifact.

Obr. 23. Jarošov, „Nad Cihelnou“. Pozdněpaleolitický - mezolitický (?) artefakt.
 Jarošov, „Nad Cihelnou“. Late Paleolithic - Mesolithic (?) artifact.

VEDROVICE (okr. Znojmo)

Vedrovce VII. Szeletien. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: MZM.

V rámci sondáže v nejbližším okolí této povrchové stanice již v roce 2000 nalezl P. Neruda v poloze Vedrovce VII (souřadnice JTSK 1178350 a 616080) oboustranně plošně opracovaný listovitý hrot (obr. 24). Předmět s mírně zaoblenou bází, jehož plochy vykazují nestejnou míru patinace, byl vyroben z rohovce typu Krumlovský les.

Z této polohy pochází početná sbírka kamenných artefaktů, jež amatérský spolupracovník ústavu Anthropos A. Otta získal převážně v době, kdy se zde zakládal vinohrad. Předměty z Ottovy

sbírky se vyznačují výraznou patinací a zvláštní jamkovitou korozi štěpných ploch, takže působí starobylym dojmem. Většinou je reprezentují různá polyedrická jádra. Dva různé typy povrchů by mohly případně indikovat dvě různé kulturní vrstvy, z nichž by mohly tyto předměty pocházet. Tuto hypotézu potvrzují některé nedávné sondáže v nedalekém okolí, na lokalitě Vedrovce IIIb.

Petr Neruda, Zdeňka Nerudová, MZM Brno

Summary:

A bifacially retouched leaf-point was found at the Vedrovce VII site.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00